

Sherlock

BOVENSTE KNOOPJE OPEN

VOORBEREIDEND EN REFLECTEREND LESMATERIAAL

Beste leerkracht,

Binnenkort ga je met je groep naar de voorstelling *Sherlock* van Bovenste Knoopje Open. We vragen je om de leerlingen hierop voor te bereiden door middel van dit lesmateriaal, dat bestaat uit een prezi (diapresentatie op het whiteboard) en deze begeleidende docentenhandleiding. Dit lesmateriaal sluit nauw aan op het leergebied kunstzinnige oriëntatie, specifiek kerndoel 55; de leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

Vorbereiding

De voorbereiding in de klas geeft de leerlingen de mogelijkheid om zich met vragen of spel-opdrachten alvast in het thema van de voorstelling te verdiepen. Ze krijgen hierdoor de gelegenheid een eigen idee of mening over het thema te formuleren.

Reflecteren

Door de voorstelling na te bespreken kunnen leerlingen hun ervaring en mening delen met anderen. Door het reflecteren ervaart men dat ieder een eigen mening, ervaring en beleving heeft. Het leidt tot inzicht, smaak, kennis over theater en ondersteunt de culturele ontwikkeling.

We wensen je veel plezier met de voorstelling en het lesmateriaal,

STT-producties

Impresariaat voor jeugdtheater en cultuureducatie

STT-producties
impresariaat voor
jeugdtheater &
cultuureducatie

T 030 294 1419

info@sttproducties.nl
www.sttproducties.nl

VOORDAT JE BEGINT

OVER HET GEZELSCHAP

Bovenste Knoopje Open is een gezelschap dat zich richt op kleinkunst en muziek voor jong en oud. Ze staan met hun vijfhoekige band op festivals, poppodia en in theaters. Sinds 2019 maken ze ook jeugdtheater, gespeeld en gemaakt door Sjoerd van Capelleveen (artistiek leider) en Mika But. Theaterkrant noemde hen "Een belofte" en hun laatste voorstelling voor kinderen een "sympathieke tweemansproductie met goed gedoseerde kinderhumor waarin van Capelleveen en But elkaar moeiteloos afwisselen".

OVER DE VOORSTELLING

Sherlock is een muzikale, spannende voorstelling die fungeert als detective, een echte whodunit. Een verhaal over het genot en de magie van lezen. Over wat het betekent om een hoofd als Sherlock te hebben (lees: om op het autistisch spectrum te zitten).

THEMA

Neurodiversiteit

INHOUD EN WERKWIJZE

De prezi bestaat uit 3 onderdelen:

1. Voor de voorstelling
2. Na de voorstelling
3. Zelf maken

- Door op het pijltje naar rechts op je toetsenbord te klikken kom je bij het volgende bolletje in de prezi.
- Voordat je met de leerlingen de prezi doorneemt is het goed om deze eerst zelf te bekijken.
- De vragen die gesteld worden in deze prezi zijn bedoeld als uitgangspunt. Voel je vrij om door te vragen en nodig de leerlingen uit om in gesprek te gaan met elkaar, dit stimuleert het creatieve denkproces.

VOORBEREIDING

BEGINSCHERM

Start de prezi via [deze online link](#)

Het beginscherm is een totaalbeeld van de flyer van de voorstelling en de drie hoofdonderwerpen van de prezi. Een flyerbeeld laat zich lezen als een verhaal. De titel van een theatervoorstelling geeft vaak de kern van de voorstelling weer.

Vraag:

Waar moet je aan denken als je de flyer ziet? Waar zal de voorstelling over gaan?

DIA 1 INLEIDING OP DE VOORSTELLING

Instructie: Luister naar de tekst.

Sherlock is een jongen met, zoals zijn ouders vaak zeggen, een "bijzonder hoofd". Op school heeft hij maar weinig vrienden, sterker nog Sherlock wordt vaak gepest en buitengesloten. Waarom, dat is hem een raadsel. Maar Sherlock houdt van raadsels! Hij is gek op puzzels en zijn favoriete boeken zijn die over de avonturen van zijn naamgenoot Sherlock Holmes. Er is één iemand op de hele wereld die hem als geen ander begrijpt en dat is zijn lieve omaatje. Ze lijken op elkaar. Maar wanneer oma op een dag "verdwijnt" staat Sherlock zijn leven compleet op z'n kop. Wanhopig stippelt hij een minutieus onderzoek uit, en al snel ontspint zich een wonderlijk en leerzaam avontuur.

DIA 2 DENK-OPDRACHT

Vraag:

Weet jij wat een whodunit is?

Weet jij wat een muziektheatervoorstelling is?

Weet jij wie Sherlock Holmes is?

Antwoorden:

- Een whodunit is een verhaal met een ingewikkeld raadsel dat je soms al op kunt lossen voordat je het einde hebt gezien of gelezen. De voorstelling zal ook een whodunit zijn. Jullie kunnen dus met z'n allen flink gaan puzzelen. De voorstelling gaat over Sherlock en zijn oma. Fantaseer met de kinderen wat zij denken dat het raadsel over zal gaan. Wat is voor ergs zal er gebeuren?
- Veel kinderen denken dat theater met muziek er in een musical is. Dat is niet helemaal waar. Musicals zijn een specifiek genre met specifieke liedjes en een speelstijl die vaak vrij grotesk is. Muziektheater is een veel breder begrip. In ons geval zal de voorstelling gespeeld worden door twee vertellers, die af en toe ook wat liedjes spelen en in en uit de rollen van bijvoorbeeld Sherlock en oma springen.

VOORBEREIDING

- *Verdiep je met de klas in het personage Sherlock Holmes. Sherlock, de jongen uit de voorstelling, leest dolgraag diens verhalen. Sherlock Holmes is waanzinnig goed in minutieus observeren". Dat betekent dat je heel goed alle details van een persoon of situatie kan zien. Laat de kinderen tegenover staan of zitten en om en om benoemen welke details ze aan de ander zien. Dit kan door met de klas naar buiten te gaan/kijken.*

DIA 3 DOE-OPDRACHT

Een whodunit heeft een specifieke vertelvorm. Een leuk voorbeeld hiervan is de podcast Sara's Mysteries.

Opdracht:

Luister met de klas naar de eerste aflevering van de reeks:
"De Raadselachtige Portemonnee".

Informatie voor de leerkracht:

Link naar de podcast: <https://kinderpodcasts.nl/project/saras-mysteries/>

- wat vond je spannend, wanneer en waarom?

Ga met de klas in op de structuur van de podcast: eerst horen we het probleem. Dan inventariseren we de clues. We beginnen bij 1 van die clues en volgen het spoor. Er gaat iets mis/iets lukt niet. We fantaseren wat de oplossing zou kunnen zijn. We proberen het nog eens. Het lukt.

- heb jij zelf ook een raadsel zoals Sara en Morris?

DIA 4 SPEL-OPDRACHT

Opdracht:

Het moordspel (een theater/uitbeeldspel)

Informatie voor de leerkracht:

Er is een moord gepleegd! Doel van de oefening is om de "wie", "wat" en "waar" van de moord d.m.v. uitbeelden aan een slinger van kinderen door te geven.

1. de spel oefening werkt het best met vier á vijf kinderen
2. Iedereen behalve 1 kind staat op de gang. Degene die in de klas overblijft krijgt van de rest

VOORBEREIDING

van de leerlingen een moordwapen, een plaats delict en een dader welke uitgebeeld moeten worden. Dit kan alles zijn. Van een potlood tot een duikboot, van een grasveld tot het heelal, van een konijn tot de president van Nederland.

3. 1 voor 1 komen de kinderen van de gang terug de klas is. Die “wie”, “wat” en “waar” van de moord worden uitgebeeld. Als degene aan wie het wordt uitgebeeld het antwoord denkt te weten schudden ze elkaar de hand. Let op: die dit ook wanneer je het niet zeker weet. Je kunt immers dat was is uitgebeeld kopiëren aan degene na jou, misschien valt er bij hen wel een kwartje.

4. De laatste vertelt aan de klas hoe die denkt dat de moord is gepleegd. Zijn de “wie”, “wat” en “waar” van de moord correct doorgegeven?

DIA 5 INLEIDING OP HET THEMA

Instructie: Luister naar de tekst.

Sherlock, het hoofdpersoonage van de voorstelling, is een jongen die neurodivers is. Hij zit op het autistisch spectrum, en heeft in deze wereld daarom uitdagingen die anderen niet hebben. Het is soms een raadsel in zijn kop. Gelukkig houdt Sherlock van raadsels. Maar dan komt hij voor het grootste raadsel tot nog toe te staan: zijn oma is plots “verdwenen”.

DIA 6 DENK-OPDRACHT

Vraag:

Kun je je voorstellen hoe het is om een hoofd als Sherlock te hebben?

DIA 7 DENK-OPDRACHT

Het andere thema van de voorstelling is de magie en het genot van lezen.

Vraag:

Heb jij een lievelingsboek?

Kun jij een passende tekening bij het boek maken?

Informatie voor de leerkracht:

vraag aan de kinderen na te denken over hun lievelingsboek. Je kunt hier in een kringgesprek over babbelen of de kinderen een tekening laten maken n.a.v. dit boek. Ku Een boek openslaan is iets magisch, je bent direct in een andere wereld die je een heel specifiek gevoel kan geven. Een gevoel dat vaak niet in woorden uit te leggen is, laat het ze tekenen!

VOORBEREIDING

DIA 8 SPEL-OPDRACHT

Opdracht:

Een verhaal in zes delen (korte theateropdracht)

Informatie voor de leerkracht:

1. Schrijf de volgende beginnetjes van zinnen op elk hun eigen papier:
  - er was eens
  - en altijd
  - tot op een dag
  - en daardoor
  - maar gelukkig
  - uiteindelijk
2. Laat zes kinderen voor de klas staan met elke een papier/zin in hun handen
3. Je mogen nu samen al improviserend een verhaal verzinnen. Let op: er wordt dus niet van tevoren overlegd hoe het verhaal zal gaan. De eerste begint simpelweg en de rest volgt. Je kunt het zelf in eentje een keertje voor doen.

DIA 9 TRAILER VAN DE VOORSTELLING

Bekijk de trailer van de voorstelling.

DIA 10 WELKOM IN HET THEATER

Bekijk het filmpje *Naar het theater*. Hierin wordt behandeld wat niet en juist wel mag als je naar een voorstelling kijkt.

REFLECTIE

DIA 11 INLEIDING OP DE REFLECTIE

Neem eerst zelf de vragen uit de prezi door, voordat je met de leerlingen gaat reflecteren. Je kunt naar eigen inzicht vragen of doe-opdrachten toevoegen. Zo kun je de leerlingen bijvoorbeeld vragen om emoties of personages uit de voorstelling uit te beelden.

Instructie: Luister naar de tekst.

Jullie zijn naar de voorstelling 'Sherlock' geweest. We zijn heel benieuwd wat jullie ervan vinden.

DIA 12 FEITEN

Starten met feitelijke vragen helpt de leerlingen in hun denkkraft. Daarnaast kun je inventariseren wat de leerlingen hebben gezien.

Vraag:

Wat heb je allemaal gezien en gehoord?

Antwoorden:

- een bewegend huis (welke deuren en ramen waren er allemaal?), muziekinstrumenten, 4 daders, Sherlock, Conan (zijn onzichtbare steun en toeverlaat), liedjes (waar gingen ze over?)

DIA 13 ERVARING

Deze vragen bieden de leerlingen de ruimte om hun mening, ervaring en beleving te delen met de groep.

Vragen:

Wat vond je leuk/eng/verdrietig?

Wat heb je thuis verteld over de voorstelling?

DIA 14 VERBINDING

Met deze vragen leggen de leerlingen een verband tussen thema's uit de voorstelling en hun eigen belevingswereld.

Vragen:

Heb jij mensen in je omgeving die neurodivers zijn?

Heb je het idee dat je deze persoon door het zien van de voorstelling beter begrijpt en waarom?

DOE-OPDRACHT

DIA 15 DOE-OPDRACHT

Opdracht:

De oplossing!

Informatie voor de leerkracht:

Luister naar het audiofragment passend bij deze dia.

Een whodunit is een verhaal met een ingewikkeld raadsel, dat je soms al kunt oplossen voordat het einde is verteld. Ga met de kinderen na wat er precies gebeurt is in de voorstelling (oma was nergens te bekennen en in haar keuken rode klodders die op bloed leken. Maar ook: er bleek uiteindelijk niets ergs met haar aan de hand). Ga ook na waar oma uiteindelijk was (de kelder). Waarom was zij daar? Hoe wist Sherlock dat hij hier moest zoeken? Waar waren de "restjes van oma" in Tommie's mondhoeken? Wat was het beeld dat Sherlock al eens eerder had gezien in de laatste scène met vader? Ga na wat dus de klodders die op bloed leken eigenlijk waren (bietensoep).

Wanneer je hier met de kinderen over gefantaseerd hebt kun je met hen gaan luisteren naar de ontbrekende scène uit de voorstelling. Zoals we al gezegd aan het einde, zou er namelijk "hulp" komen. In deze luisterscène horen jullie al ontbrekende puzzelstukjes op hun plek vallen.

Je luistert de scène door de laatste slide in de Prezi, genummerd met 15 te openen in de presentatie.

BEGINSCHERM EINDE PREZI